

POSTA
GÜVERCİNİ

İÇİNDEKİLER

Bir Savaşın
Ardından

1

Küçük
Niyazi'nin
Büyük
Başarısı

7

Niyazi
Yine
Yollarda

21

29

Mustafa
Kumandan

39

Düziçi'ne
Doğru

47

Osmaniye'de
Tehlikeli
Görev

Posta
Güvercini 53

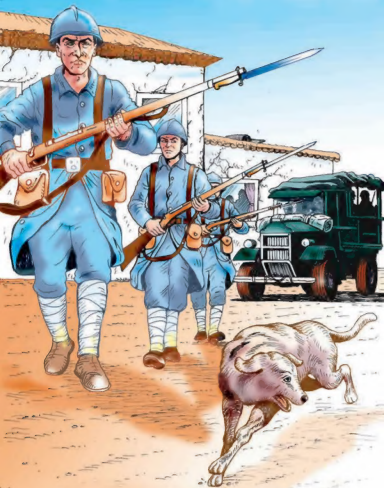

Osmaniye'de
Fırtına
Kopuyor 59

BİR SAVAŞIN ARDINDAN

Osmanlı Devleti, Birinci Dünya Savaşı'nda en insafsız saldırılar neticesinde mağlûp olmuştu. Savaşın ardından atalarımızdan kalan binlerce kilometrekare toprak, yüzlerce şehir, onlarca ülke kaybedildi. Osmanlı'dan geriye kalan tek mirasımız Anadolu idi. Çok geçmeden o da tehlikeye düştü.

İngilizler, Fransızlar, İtalyanlar ve Yunanlılar vatanımızın çeşitli bölgelerini işgale kalkıştı. Bu işgaller yurdun pek çok yerinde görüldü. İşgallere karşı milletimiz topyekûn bir mücadele başlattı. İşgallerin bir kısmı güneyde Akdeniz'de bir kısmı da Güneydoğu Anadolu'da görüldü.

On yaşındaki Niyazi, Osmaniye'deki tek katlı, taş duvarlı, kerpiç damlı, minik bahçeli, küçük evin penceresinden babasının yolunu gözlüyordu. Babasını uzaktan görünce kapiya koştu. Her zaman tebessümle eve gelen babasının o gün morali çok bozuktu, yüzünden düşen bin parçaydı. Büyük bir sıkıntısının olduğu her hâlimden belliydi.

Niyazi'nin,

– Hoş geldin baba, dediğini bile duymadı.

Evdekiler, onun neden bu kadar üzgün olduğunu anlamadı.

Niyazi'nin annesi,

– Hayırdır, kötü bir şey mi oldu, diye sorunca,

– Bu gün haber aldım Fransızlar Adana'ya, Tarsus'a ve Ceyhan'a girmiş. Osmaniye'yi de işgal etmeleri çok yakınmış.

Gelen haber evde buz gibi bir hava estirdi. Bir müddet kimse konuşmadı. Olacakları düşünmek dahi istemiyorlardı. Topraklarının yabancı bir ülke tarafından işgal edilmesi demek hürriyetlerinin ellerinden alınması, bayrağın indirilmesi, ezanın

susturulması demekti. Akşam yemeği boğazlarından zor geçti.

Takvimler 19 Aralık 1918'i gösteriyordu. Niyazi okulu gitmek için hazırlanıyordu.

Babası:

– Oğlum işgal tehlikesinden dolayı okullar tatil edildi, deyince çok şaşırdı.

Oysa okulunu bir an evvel bitirmek, diplomasını almak istiyordu. Ondan sonra Adana'daki lise-de okuyacaktı. Sonra da üniversite okuyup tabip olmayı istiyordu. "Tabip olup hasta olan herkesi Allah'ın izniyle iyileştireceğim." diyordu. "Hem de fakirlerden para almadan."

Okulların tatil edilmiş olması bütün hayalleri-ne darbe vurdu. Derin düşüncelere dalmıştı...

Babasının sesi ile kendine geldi

– Oğlum üzölme. İnşallah bu günler de geçecek ve sen okuluna devam edeceksin.

Niyazi içinden "Babam diyorsa doğrudur." diye düşündü. Şimdilik okula gidemeyecekti, lâkin evdeki kitaplarını okumayı sürdürecekti.

Aralık ayı olduğu için günler çok kısıydı, hemen akşam oluveriyordu. Niyazi "G ne  batmadan kitabımın bayağı bir kısmını okumalıyım." diye düşünerek pencerenin önüne geçti. Elini  abuk tutmalıydı. Hava kararınca kandil ışığında kitap okumak çok zor oluyordu.

Kı  mevsimi olmasına rağmen bahardan kalma bir gün ya anıyordu. Etraf ı ıl ı ıldı. Bütün bu manzara bir süre sonra bozuldu. Uzaktan Fransız arabaları görüldü, arkada da Fransız askerleri. Osmaniy 'nin toprak yollarında tozu dumana katarak ilerleyen Fransız ordusu  ehri işgal etti.

Niyazi ve ailesi caddeye bakan pencereden Fransızların geçtiğini gördüler. Annesi ve kız kardeşi a lamaya ba ladı. Niyazi d   nceliydi.

Babası herkesin karamsarlı a d  t   n  görünce onlara döndü.

– Karanlı ın en yoğun olduğu zaman güneşin do maya en yakın olduğu zamandır. Elbet bu günler de geçecek.  midinizi yitirmeyin. Allah milletimizi bu d   manlar karşısında rezil etmeyecektir, dedi.

Annesi biraz toparlandı. Kız kardeşi ağlamayı kesti.

Babası önce Niyazi'ye sonra diğerklerine baktı.

– Şimdi ağlama zamanı değil, dua zamanı. Hepimiz milletimiz için, memleketimizin işgalden kurtulması için dua edelim. Ben gidip olan biteni iyice öğrenmeye çalışacağım. Ben gelmeden sakın dışarı çıkmayın. Pencerelele yaklaşmayın.

KÜÇÜK NİYAZİ'NİN BÜYÜK BAŞARISI

Niyazi'nin babası mektup zarfları için pul satarak geçinirdi. O yüzden kendisine Pulcu Mehmed Efendi derlerdi. Mektup o yılların en mühim haberleşme araçlarından biriydi. Muştulu haberleri, sevinçli hâdiseleri, paylaşılacak mutlulukları mektuplar bir diyardan bir başka diyara götürürdü. Ancak artık mektuplarda sevinçle anlatacak bir şey kalmamıştı. Zarf içinde giden kâğıtlara acılar, zulümler, gözyaşları, kelime diye yazılır olmuştu. Mektupların konusu eskiden mutluluk iken şimdi hüzündü. Postalar trenlerle gönderiliyordu. Son zamanlarda ise tren seferleri aksadığından mektup gönderilmesi çok sıkıntılıydı.

Pulcu Mehmed Efendi, öğleden sonra eve döndü. Düşünceliydi. Evdekiler ne diyeceğini merak ediyordu. Gördüklerini anlattı. Osmaniye işgal edilmişti. Sadece Osmaniye değil Osmaniye ile Adana'nın bağlantısını sağlayan tren istasyonları ile kara yolu da işgal altına alınmıştı. İstasyonların ve yolların kontrolünün düşman eline geçmesi bütün haberleşmenin kesilmesi manasına geliyordu. Artık mektup gönderilmesi çok daha zor olacaktı.

Çukurova işgal altındaydı. İşgal durmuyor kuzeye doğru yayılıyordu. Birkaç gün sonra Adana ile İç Anadolu arasında en mühim geçit olan Pozantı'nın işgal edildiği haberi geldi.

İşgallere karşı koyacak bir ordu yoktu. İş bölge halkının omuzlarına kalmıştı. Küçük küçük silahlı birlikler kurulmaya başlandı. Bu birlikler dağlara, civar köylere çekildi.

Osmaniye'de işgalin hangi seviyede olduğunu gönüllü birliklere haber vermek gerekiyordu. Eğer onların olan bitenden tam olarak haberleri olmazsa hem şehri kurtaramazlar hem de kendilerini tehlikeye atmış olurlardı.

Pulcu Mehmed Efendi, haftalarca aylarca ne yapılabileceğini düşündü. Kendisi hem genç değildi

hem de ayağından rahatsızdı, elinden fazla bir şey gelmezdi. En sonunda kararını vererek on yaşındaki oğlunu karşısına aldı.

– Niyazi seninle konuşacaklarım var, dedi oğlunun gözlerine bakarak.

– Buyur baba.

– Kaç zamandır düşman Osmaniye'ye yerleşmiştir. Onlar bizim öz yurdumuzu elimizden almaya çalışan düşmanlardır. Osmaniye semalarında kırmızı mavi beyaz bayrak görmek bana azap verir. Ay yıldızımın dalgalandığı günleri görmek isterim. Anlıyor musun?

– Anladım baba.

– Onlar şehrimizi işgal eder de bize boş durmak yakışır mı?

– Yakışmaz.

– Şimdi senden bir isteğim var. Ben bir mektup yazdım. Bu mektupta düşmanın ne yaptığını nerede durduğunu, kaç askerinin olduğunu yazdım. Senden isteğim bu mektubu al, dağda Cebelli köyünde Çetebaşı Hacı Ali Efendi'ye götür. Yapabilir misin?

– Yaparım elbet baba. Bundan kolay ne var.

– Yalnız, olur da düşmana yakalanırsan sakın ola mektuptan bahsetme. Sakın mektubu onlara gösterme. ‘Gezmeye çıkmıştım, kaybolmuşum.’ de. Dediklerimi anladın mı?

– Anladım baba.

– Gittiğin yerde sana ihtiyaçları olur da bir iş verilerse yapmaktan çekinme. Vakit herkesin elinden geleni yapacağı vakittir. Yoksa memleketimiz düşman çizmesi altından kurtulamaz. Tamam mı?

– Tamam baba.

– Korkmazsın değil mi?

– Baba sen her zaman ‘Allah’tan korkan düşmandan korkmaz.’ demez misin?

– Aferin oğul, haydi Allah yardımcın olsun.

Pulcu Mehmed Efendi gece mektubunu tamamladı ve bir zarfa yerleştirdi. Mektubunda düşman askerlerinin nerede karargâh kurduklarından, sayılarından ve silâh güçlerinden bahsetti. Ayrıca Osmaniye’nin kurtulması için lazım olan işleri de belirtti.

Sabah ezanı vakti daha güneş doğmadan Niyazi hazırlıklarını yaptı. Babasının mektubunu kuşağının

içine sakladı. Annesinin ve babasının elini öptü. Annesi endişeliydi, gözleri doldu. Babası oğluna bir daha baktı, bir anda onu büyümüş olarak gördü. Yapılacak iş son derece tehlikeliydi. Fransızlar Niyazi'yi yakalayıp mektubu ele geçirirlerse hem onu hem ailesini gözlerini kırpmadan öldürebilirdi. Annesinin ve babasının ellerinden öpen Niyazi "Haydi hakkınızı helâl edin." diyerek evden çıktı.

Güneş doğmadan Osmaniye'yi terk etmişti. Dağa doğru yürüdü. Etrafta düşman askeri görünmüyordu. Görünse de korkusu yoktu Niyazi'nin, babası ona çok mühim bir vazife vermişti, onu yapmalıydı.

Sonbahar ayları gelmişti. Sabah ayazında minik adımlarla dağa tırmanan Niyazi gizlene gizlene ilerledi. Çok uzun bir yürüyüşün ardından yoldaki bir köyde geceyi geçirdi ve ertesi sabah tekrar yola koyuldu. Birkaç saat sonra hedefine vardı. Hacı Ali Efendi'yi gençlere talim yaptırırken buldu. Uzun boylu, kısa sakallı, nur yüzlü biriydi. Tüfeğini elinden bir an olsun bırakmıyordu. Eğittiği gençlere nasıl siper alınacağını, nasıl ateş edileceğini gösteriyordu. Düşman ateşi başlarsa arazide nasıl saklanılacağını anlatıyordu.

Niyazi bir süre bu talimi seyretti.

Daha sonra Hacı Ali Efendi'nin yanına yaklaştı.

– Selamün Aleyküm.

– Aleyküm selam delikanlı hoş geldin.

– Hoş bulduk.

– Sen kimsin, kimlerdensin?

– Adım Niyazi. Osmaniye'den geliyorum. Osmaniyeli Pulcu Mehmed Efendi'nin oğluyum.

– Demek bizim Pulcu Mehmed Ağabey'in oğlusun. Tekrar hoş geldin sefa getirdin. Hayırdır...

– Osmaniye düşman işgali altındadır ağam.

– Haberim vardır. Bunun için geldinse boşuna buraya kadar yoruldun.

– Babam bir mektup yazdı ve size vermemi istedi.

Bu arada Niyazi kuşağının içine sakladığı mektubu çıkardı. Mektup biraz kırıışmıştı.

– Kusura bakmayın biraz kırııştırmışım.

– Ne kusuru evlâdım. Ver bakalım Mehmed Ağabey ne yazmış.

Hacı Ali Efendi mektubu okumaya başladı. Okudukça yüzünde öfke belirdi. Kaşları çatıldı, yüzü gerildi. Başını iki tarafa salladı. Osmaniye'nin durumu düşündüğünden de kötüydü. Düşman ana yolları tutmuş ve çok sayıda asker getirmişti.

Hacı Ali Efendi hemen yardımcısını çağırdı.

– Sabahattin...

– Buyur ağam.

– Bu delikanlı bize bir mektup getirmiş, durum çok vahim. Biz bu kadar düşmanla, bu kadar silahla nasıl cenk ederiz. Bunları def etmek için ordu gerek lakin ordumuzu terhis ettiler. Vakit kendi göbeğimizi kendimizin keseceği vakittir, derim. Sen ne düşünürsün.

– Ağam tek başına bizim mücadelemiz zor olacaksa diğer gönüllü birliklerden de yardım almamız gerekmez mi?

– Ben de aynı şeyi düşünürüm Sabahattin. Onlara haber uçurmalıyız, ama nasıl? Adamlarımızdan birini gönderirsek hem düşmanın dikkatini çeker, hem de yakalanırsa hâlimiz perişan olur.

Sessizce büyüklerini dinleyen Niyazi,

– Müsaadeniz olursa yazacağınız mektubu ben götürüyüm ağam, dedi.

– İyi de seni ailen merak etmez mi oğul.

– Babamı tanırırsınız. Bana 'Gittiğin yerde sana ihtiyaçları olur da bir iş verirlerse yapmaktan çekinme. Vakit herkesin elinden geleni yapması gereken vakittir. Yoksa memleketimiz düşman çizmesi altından kurtulamaz.' demişti. Hem buraya kadar mektup getirdikten sonra her yere giderim.

Hacı Ali Efendi, karşısındaki çocuğun yaşından beklenmedik kahramanca sözler söylemesi ile duygulandı.

– Hele seni bugün misafir edelim yarın sabah yollarız inşallah, dedi.

Niyazi gönüllü birliklerle beraber olacağı için çok mutlu oldu.

Hacı Ali Efendi bir kayanın üzerine çıktı.

– Yiğitlerim az evvel Osmaniye'den bir mektup geldi. Düşman keferesi Osmaniye'ye iyiden iyi yerleşmiş. Çok sayıda asker ve silah getirmiş. Bu İslam toprağını Fransız'a bırakacak mıyız?

Kalabalık hep bir ağızdan,

– Asla, diye haykırdı.

Ali Efendi sözlerini sürdürdü.

– O zaman size bir vazife düşüyor. O da talimlere daha da ehemmiyet vermenizdir. Bugün harp etmeyi öğrenemeyen, yarın vatanı düşmana teslim eder.

Talim yapanlar Niyazi'nin getirdiği haberlere üzüldü. Ancak sadece üzülmenin bir faydası olmayacağını da biliyorlardı. Talimlerde daha da bir azimle çalışmaya başladılar. Niyazi ise onlarla birlikte olduğuna çok mutlu olmuştu. Büyüyünce kendisi de onlar gibi asker olmayı hayal etti. Talimde yerde sürünerek arazide ilerleme eğitimi yaptılar ardından da atışlara geçtiler. Herkes o kadar dikkatliydi ki attığını vuruyordu. Niyazi onları hayran hayran seyretti.

Hep birlikte öğle yemeklerini yediler. Namazlarını Hacı Ali Efendi'nin imamlığında kıldılar. Yemek ve namazın ardından yarım saatlik bir uykuları vardı. Nöbetçiler dışında herkes bir kenara kıvrıldı. Niyazi de onlara uydu ve uyudu.

Yarım saat sonra çavuşun yüksek sesle,

– Bölük toplan, emri üzerine herkes kalktı ve eğitime kaldıkları yerden devam ettiler.

Şimdi de süngü ve yakın dövüş eğitimi veriliyordu. Tüfeğinin ucuna süngüsünü takan asker "Bir, iki, üç, Allah..." diyerek hareketlerini tamamlıyordu. Bir deyince bir adım atıp tüfeğini hazırlıyor, iki deyince bir adım daha atıp tüfeğini kaldırıyor, üçüncüsünde düşmanını yere seriyor ve sonunda "Allah!" diyerek düşmanı imha ediyordu. Bu talim saatlerce sürdü.

Güneşin yakıcılığı kaybetmeye ve kızıla dönmeye başladığı vakitte hava tam kararmadan yemek yendi.

Güneş batınca akşam namazı kılındı.

Ortalık ağaçların hışırtı sesleri ile gece kuşlarının ötüşüne kaldığı zaman da ateş başında çaylar içildi. Ardından herkes yorgunluğa mağlûp düştü ve uykuya daldı. Niyazi de saatlerce yol yürüyen bacaklarının yorgunluğuna dayanamamıştı. Sadece nöbetçiler uyanıktı bir de Hacı Ali Efendi... Hacı Ali Efendi gaz lambasının aydınlattığı rahlesinde bir mektup yazıyordu.

Mektubunda Osmaniye'deki son durumu anlatı. Kendi taarruz planından ve taarruz gününden bahsetti.

Herkes sabah namazına kalkarken Niyazi de uyanmıştı.

Ocaktan yeni inmiş sıcak tarhana çorbasını bir koca tasta hep birlikte kaşıkladılar.

Hacı Ali Efendi yazdığı mektubunu Niyazi'ye verirken tembihte bulundu.

– Bunu Araplı'da Hacı Hüseyin Ağaya götür Niyazi. Köye vardığında kime sorsan Hüseyin Ağ'a'yı gösterir.

– Anladım.

– Düşman seni yakalarsa sakın mektuptan bahsetme evladım. Gerekirse yak, yırt hiç bir şey yapmıyorsan ye ama düşman eline verme. Tamam mı?

– Tamam ağam. Gözünüz arkada kalmasın. İnşallah mektubu sahibine ulaştıracağım. Ulaştıramazsam çiğner yerim yine de düşmana vermem evvelallah.

Hacı Ali Efendi Niyazi'yi alnından öptü.

– Haydi, yolun açık olsun küçük ulak. Her daim Allah'a emanet olasin.

NİYAZI YİNE YOLLARDA

Niyazi bu sefer Araplı köyüne gidecekti. Gün doğmadan yine yola koyuldu. Yolda sadece çarığının içine taş girdiği zaman duruyor, çarığını çıkartıp ters çeviriyor, içindekiler düşünce de yoluna devam ediyordu. Hiç mola vermeden bayağı yol yürüdü. Öğle vakti girince bir pınar başında azığındaki bir yufka ve iki domatesle karnını doyurdu. Pınarda abdestini aldı ve namazını kılarak yoluna devam etti.

İkinci vaktine doğru yolun ilerisinden sesler duyunca hemen çalılıkların arasına saklandı. Bu arada kuşağının içindeki mektubu kontrol etti. Yerinde duruyordu. Sesler iyice yaklaştı. Niyazi korkmaya başladı. Bildiği duaları okudu. Sonra da aralıktan gelenlere baktı. Gelenler civar köyden gelen köylülerdi. Çok rahatladı. Onlar da çalının arasında birinin saklandığını anlamışlardı. Tam da sopalarını hazırlamış çalılığa doğru yürürlerken Niyazi'yi fark ettiler.

– Çocuk burada ne yapıyorsun?

– Araplı'ya gidiyorum.

– İyi de buraya niye saklandın?

– Sizi düşman sandım o yüzden saklandım.

– Biz de seni bize pusu kuran bir eşkıya sandık.

Aç mısın?

– Hayır, öğleyin yemek yedim.

– İyi o zaman al bakalım bu da bizden sana çam sakızı çoban armağanı. Haydi, uğurlar ola.

Köylülerden biri sırtındaki heybesinden kocaman bir elma çıkarttı. Kıpırmızı elmayı Niyazi'ye uzattı. Niyazi teşekkür ederek hediyeı aldı.

Niyazi birkaç saat daha yürüdükten sonra uzaktan Araplı gözükmüştü. Köyün yakınlarındaki bir tarlada çapa yapan iki çocuk gördü. Bu çocuklar on-on bir yaşlarında ya vardı ya yoktu. Çocukların çalışması Niyazi'nin dikkatini çekti. Bu tür ağır işleri büyükler yapardı.

Yanlarına yaklaştı.

– Salamün Aleyküm

– Aleyküm selam.

– Tarlayı siz mi çapalıyorsunuz.

– Evet.

– İyi de sizin babanız, amcanız yok mu?

– Babamız sefere gideli beş yıl oldu. Ben hayal meyal hatırlıyorum. Kardeşim hiç hatırlamıyor. Önceden arada bir babamın mektubu gelirdi şimdi o da gelmiyor. Annemiz de hasta. Biz de kardeşimle bu tarlayı işlemeye çalışıyoruz.

Niyazi çocuklara çok acıdı. Yalın ayaklarına, toprağın tozuyla kirlenmiş saçlarına ve nasırlı ellerine hayran hayran baktı.

“Keşke dertlerini deşmeseydim” diye iç geçirdi.

– Ben, Hacı Hüseyin Ağa’yı arıyorum.

– Ne yapacaksın Hüseyin Ağa’yı.

– Ona bir emanet getirdim. Nerede bulurum?

– İlerde köyün camii var, onun yanında da küçük bir ev bulunur. Mavi bir kapısı vardır. Oraya git. Hüseyin Ağa oradadır.

– Sağ olasınız, bana müsaade. Haydi, kolay gelsin.

– Sağ olasın.

Köyün taşlı tozlu yolunda ilerleyen Niyazi önce camiyi buldu. Ardından da Hüseyin Ağa'nın evini... Kapıya vurdu.

İçerden bir ses,

– Buyurun kapımız açık, deyince içeri adım attı.

Hacı Hüseyin Ağa, saçlı sakalı ağarmış nur yüzlü bir ihtiyardı. Elinde eski bir tüfek vardı, onu temizliyordu.

Niyazi içeri girmeden evvel izin istedi.

– Müsaade var mıdır?

– Buyur delikanlı hoş geldin.

– Hoş bulduk.

– Hayırdır inşallah.

– Size Hacı Ali Efendi'den bir emanet getirdim.

– Allah Allah ne emanetiymiş getirdiğin.

Niyazi mektubu uzattı.

– Bu mektup sizedir ağam. Ben Osmaniye Pulcu Mehmed'in oğlu Niyazi'yim. Babam Hacı

Ali Efendi'ye bir mektup yazmıştı o da size bu mektubu gönderdi.

Hacı Hüseyin Ağa mektubu eline aldı. Gözlerine iyice yaklaştırarak okudu. Okuduktan sonra yüzünde bir heyecan belirdi.

Heyecanı sesine de yansıdı.

– Demek şenlik yakın. Haftaya baskın var. Şimdi senden bir isteğim var oğul.

– Buyur ağam.

– Benim mektup yazmaya mecalim yok. Zaten yazsam da yazım çirkindir, ancak ben okurum. Benim de mektupla gitmem iktiza eder.

– Estağfurullah...

– Seni bir yere göndersem...

– Nereye gitmem gerekiyor?

– Kişnaz Köyü'ne.

– Kişnaz'da kiminle görüşeceğim?

– Orada bizim Hakkı Efendi var. 'Araplı'dan Hüseyin Ağa, adamlarını haftaya kadar hazır edecek. Kendisi de lâzım gelen hazırlığını yapsın. Haftaya çarşamba günü Osmaniye dışında daha evvel toplandığımız yere gelsin.' diyor, de.

– Tamam beyim.

– Aman Niyazi bu söylediklerim sırdır. Kimseye söylemeyesin. Hakkı Efendi dışında kimseye dediklerimi aktarmayasın anlaştık mı?

– Elbette

– Çok çok selam et.

– Aleyküm Selam, söylerim inşallah.

MUSTAFA KUMANDAN

Yine yollara düşen Niyazi bu sefer Kişnaz köyüne gidiyordu. Osmaniye'den ayrılalı üç gün olmuştu. Annesini, babasını kız kardeşini çok özlemişti, ama geri dönemezdi. Kuva-yı Milliye birlikleri arasında haberleşmeyi sağlıyordu.

Kişnaz'a varan Niyazi orada Hakkı Efendi'yi buldu ve görüştü. Hakkı Efendi gelen haberler üzerine bir mektup yazdı.

Niyazi'ye döndü.

– Bu mektubu Bahçe nahiyesine götürebilir misin delikanlı?

– Elbette, zaten ben buraya gelinceye kadar mektup taşıyordum. Sadece size sözlü haber getirdim. Mektubu kime vereceğimi söyleyin yeter.

– Bahçe'de Mustafa Efendi'ye vereceksin. Ondan başka kimseye vermeyesin. Mustafa Efendi'den gayri kimsenin bu işten haberi olmasın, oldu mu evlâdım.

– Anladım, lakin Mustafa Efendi'yi nasıl bulacağım?

– Mustafa Efendi eski bir kumandandır. Mondros Ateşkesi imzalanınca ordumuz dağıtıldı ya o da bulduğu askerlerle bir birlik kurdu. Kumandan Mustafa Efendi'yi arıyorum dersin sana gösterirler.

Niyazi bu sefer Bahçe ilçesine doğru yürüyordu. Bahçe uzak bir yoldu. Sabahın ilk ışıklarıyla yola düşmüş akşamın son ışıklarında ancak Bahçe'ye yaklaşabilmişti. Yolun ilerisinde eli silâhlı adamlar gördü. Güneş batmak üzere olduğundan

kim olduklarını tam seçemedi. "Bunlar ya düşman askeridir yahut eşkıyadır." diye düşündü.

Eğer düşman askerleriyse mektubun ellerine geçmesi demek bütün emeklerin sona ermesi demekti. Eğer eşkıya iseler bu sefer de para almadan bırakmazlardı, oysa onun hiç parası yoktu. Derdini nasıl anlatırdı, bilemiyordu.

Geri dönüp kaçmayı düşündü. Kaçarsa daha fazla dikkat çekerdi ve kısa sürede yakalanırdı. En iyisi onların yanından sessizce geçmekti. Yavaş yavaş silahlı adamlara doğru yürüdü. Bir çocuğun tek başına dolaştığını gören silâhlılardan biri ona doğru yaklaştı. O ise içinden besmele çekti. "Allah'ım yardım et." diye dua etti.

Uzun boylu sakallı olan adam Niyazi'ye seslendi.

– Dur bakalım, burada ne arıyorsun çocuk?

Niyazi Türkçe konuştuklarını duyunca sevindi. Bunlar yabancı asker değildi. Olsa olsa eşkıya olabilirlerdi. Nasıl öğreneceğini bilmiyordu.

Yanına yaklaşan silâhlı adama çocuksu bir masumiyetle sordu.

– Siz eşkıya mısınız?

Adam gülmeye başladı.

– Hayrola bizi eşkıyaya mı benzettin?

– Sizi silâhlı görünce öyle düşündüm.

– Bizler eski askeriz. Ordumuz dağıtılınca buraya geldik, düşman kolluyoruz. Sen niye buradasın?

– Bahçe'ye gidiyorum.

– Bahçe, Fransız işgali altında bilmiyor musun?

– Hayır. Bilmiyordum.

– Ne yapacaksın Bahçe'de?

– Kumandan Mustafa Efendi'yle bir işim var.

– Nereden geliyorsun?

– Kişnaz köyü'nden.

– Mustafa Efendi bizim kumandanımızdır. Eğer mektup getirdiysen bana ver, ben kumandanıma götürürüm.

– Kusura bakmayın ağabey. Mektubu gönderen sadece alacak kişiye teslim etmemi istedi. Sadece ona verebilirim. Başkasına veremem, çünkü bana emanettir.

– O zaman gel benimle.

– Mustafa Kumandan, Bahçe'de değil mi?

– Hayır, hayır burada. Az evvel dedim ya, Bahçe işgal altında.

Silahlı asker önde, Niyazi arkada bir tarlanın içine daldılar, sürekli zikzaklar çizerek ilerlemeye başladılar. Niyazi neden dümdüz yürümediklerini anlamamıştı. Belki iki yüz adımda alacakları mesafeyi beş yüzden fazla adım atarak geçmişlerdi.

Bunun sebebini merak etti.

– Ağabey neden dümdüz gitmiyoruz da böyle dolaşıp duruyoruz. Düşman buraya mayın mı döşemiş?

Asker gülerek cevap verdi.

– Belki bir hazine buluruz diye dolaşıyoruz (!)

Niyazi bir şey anlamamıştı.

Asker devam etti.

– Şaka yapıyorum delikanlı. Şimdi herkes dümdüz bir şekilde giderse yol olur ve düşmanın dikkatini çeker. Bu sebeple hepimiz böyle dolaşarak ilerliyoruz ki tarlada yolumuz bulunmasın.

Tarlayı geçtikten sonra kayalıklara rastladılar. On dakika daha dolaşarak yürüdükten sonra kumandanın yanına vardılar.

Niyazi mektubu kumandana verdi. Daha evvel uğradığı yerleri anlattı. Osmaniye’de gördüklerinden bahsetti. Kumandan Mustafa Efendi, gözü pek, cesur çocuğu hayranlıkla dinledi.

– Çok mühim hizmetler görmüşsün Niyazi.

– Estağfurullah kumandanım.

– Peki sen böyle mektup getirip götürmekten korkmuyor musun?

– Vatanım için elimden ne gelirse yaparım. Yeter ki düşman memleketimizi terk etsin, defolup gitsin.

– Aferin delikanlı. Sen de bu yürek olduktan sonra, senin gibi yiğit çocuklar olduktan sonra inşallah topraklarımızdan düşmanı temizlememiz yakındır.

– İnşallah.

– Hep mektup taşımışsın, ben de bir tane yazsam götürür müsün Niyazi?

– Tabi götürürüm. Nereye götüreceğim?

– Yola yarın sabah birlikte çıkacağız, sonra söylerim.

– Siz de gelecekseniz mektuba ne gerek var ki kumandanım?

– Yolda anlatırım. Sabah namazını kılıp yola koyulacağız ona göre.

– Tamam kumandanım.

Niyazi o geceyi eski Osmanlı askerlerinin yanında geçirdi. Onlarla birlikte yemek yedi, sohbet etti. İçlerinde Balkan Savaşı'na katılan da vardı. Sarıkamış Harekâtı'nı gören de... Filistin'de çarpışan da... Uzun uzun onların hatıralarını hayranlıkla dinledi. Sorular sordu. Kimi zaman anlatılanlara güldü kimi zaman hüznlendi.

İçlerinde en çok Sarıkamış Harekâtı'na katılanın anlattıklarına üzüldü. Eski asker, Allahuekber Dağları'nda on binlerce Mehmetçik'in donarak şehit düştüğünü anlatıyordu. Kur'an-ı Kerim okuyarak yürüdüklerini, dağı geçip de Sarıkamış'a geldiklerinde bir avuç kaldıklarını, Rusların Sarıkamış'ta kendilerine saldırışlarını anlatıyordu. Bir de düşmanın yalnız Rus olmayıp soğğun ve tifüs denilen bittten bulaşan hastalığın da nasıl amansız düşman olduğundan bahsediyordu.

Filistin'de çarpışanlar da açlıkla nasıl imtihan olduklarını anlatıyordu. Çekirge yedikleri günlerden, sıcağın beyinlerini kaydattığından bahsediyordu.

Niyazi bu kahramanların yanında olmaktan ve onlar tarafından ciddiye alınmaktan çok mutlu oldu. Kendini birden on beş yirmi yaş büyümüş gibi hissetti.

DÜZİÇİ'NE DOĞRU

Sabah namazının ardından Niyazi yine yollara düşecekti, ama bu yolculuk biraz farklıydı. Bu defa yürümeyecek at sırtında gidecekti. Sabah kahvaltıları un çorbasıydı. Çorbalarını bitirip yola çıkacaklardı.

Kumandan Mustafa Efendi, fişekliğini beline taktı. Tüfeğini eline aldı. Askerlerden biri kumandanın atını getirdi.

Kumandan binek taşından ata atladı. Niyazi de Mustafa Kumandan'ın tergisine bindi.

Sabahın serinliğine bir de atın rüzgârı eklenince Niyazi biraz üşüdü. Kumandana sımsıkı sarıldı. Böylece hem rüzgârdan korunuyor hem de dört-nala giden attan düşmemiş oluyordu. Nereye gittiklerini bilmiyordu. Anlaşılan kumandan sırra çok ehemmiyet veriyordu. Nereye gittikleri konusunda kimseye bir şey söylemiyordu.

Uzaktan bir kasaba görününce Mustafa Kumandan atını durdurdu.

Niyazi'ye döndü.

– Bak Niyazi uzakta görünen yer Düziçi'dir. Oraya ben girmeyeceğim.

– Peki, ben ne yapacağım kumandanım?

Kumandan koynundan bir mektup çıkardı. Niyazi'ye uzattı.

– Bu mektubu Mehmed Ağa'ya vereceksin. Haliloğullarından Mehmed Ağa'yı arıyorum dersin gösterirler. Ona selamımı söyle bu mektubu ver, haftaya kadar hazırlansın.

– Tamam kumandanım.

Niyazi attan indi. Mustafa Kumandan, Niyazi'ye bir asker selâmı verdi. Niyazi de topuklarını

birleştirdi. Başını dik tuttu ve kumandana selâm durdu.

– Allah yardımcın olsun evlâdım.

– Sağ olun kumandanım.

Bundan sonrasını yürümek gerekti.

Düziçi'ne giren Niyazi etrafta az sayıda insanın olduğunu onların da morallerinin çok bozuk olduğunu fark etti.

Kasaba Fransız işgali altındaydı. Şehrin girişi Fransız askerlerince tutulmuştu. Onların yanından geçerken dikkat çekmemeliydi. Yol kenarındaki dallardan birini aldı ve üzerine oturur gibi yaparak kendince atçılık oynamaya başladı. Fransızların yanından da atçılık oynayarak geçti. Rahat hareketleriyle şüphe çekmedi.

Düziçi'nde eski camiye gitti. Namaz vakti yakın olduğundan imam oradaydı. Haliloğullarından Mehmed Ağa'yı aradığını söyledi. İhtiyar imamın, yardımıyla Mehmed Ağa'yı buldu ve ona mektubu verdi.

Ondan aldığı haberi de Sarp Köyü'ne götürdü,

Sarp'tan verilen mektubu da Acıelma Köyü'ne ulaştırdı.

Niyazi âdeta bir mum alevi gibi dolaştığı yerlerdeki mumları yakıyor, umut ışığı oluyordu.

En son Araplı köyüne gitti ve orada Hamza Ağa'nın misafiri oldu. Bir gözü neredeyse kapanma noktasına gelmiş Hamza Ağa yaşından beklenmeyecek bir dinçlikle eli silah tutan delikanlıları eğitmeye ve Fransız'a karşı koymaya çalışıyordu. Evinde karısı ve iki kızı ile birlikte yaşıyordu.

Akşam ocağın başında yetmiş yaşındaki Hamza Ağa, on yaşındaki Niyazi ile koyu bir sohbeta daldı. Aslında Niyazi'nin bir suali sohbetin ilk kıvılcımını yakıvermişti.

– Senin oğlun yok mu Hamza Amca?

– Vardı.

– Nerede peki?

Hamza Ağa bu سوال karşısında durdu. Bütün neşesi kayboldu. Yüzünü ocakta yanan odunlara döndü.

Derin bir of çekerek anlatmaya başladı.

– Ben çok geç yaşta evlendim oğul. Allahu Teala tam beş tane kız evlat verdi. Çok dua ettim Allah'a erkek evlat versin diye. En sonunda dualarım kabul

oldu bir oğlum oldu. Kızların üçü gelin gitti. Oğlum da cepheye gitti.

– Hiç haber almadınız mı?

– Aylarca ne haberi geldi ne mektubu. Sonra da başkumandanlık vekâletinden bir kâğıt elime ulaştı. "Oğlun şehit oldu." dediler.

Hamza Ağa'nın son sözleri söylerken sesi titredti. Usulca ağlamaya başladı.

Niyazi sorduğu suale pişman oldu.

Bir müddet sonra toparlanan Hamza Ağa sözlerini sürdürdü.

– Benim yaşıım yetmiş geğıti oğul. Bir gözüm görmez oldu. Ben altı padişah gördüm. Büyük ordular gördüm, lâkin böyle bir harp ne gördüm ne duydum. Harp değil, sanki bir kıyamet kopuyor. Memleket alevler içinde. Söndürmek lâzım. Lâkin insan bu ateş bu memleketi niye düşürdüler diye düşünmeden edemiyor.

Niyazi daha fazla konuşarak Hamza Ağa'yı yormak istemedi.

– Ben müsaade istesem...

– Müsaade Allah'tan. Yalnız sen yarın ne yapacaksın Niyazi?

– Yarın kısmet olursa Osmaniye’ye geri döneceğim. Osmaniye’ye götürmem gereken malûmatlar var. Allah rahatlık versin.

– Peki evlâdım. Allah sana da rahatlık versin.

Günün bütün yorgunluğu ile yer yatağına uzanan Niyazi hemen uykuya daldı.

Sabah erkenden Osmaniye’ye doğru yola koyuldu. Günlerdir ailesinden uzaktaydı. Ayağındaki çarığın yürümekten iyice yıprandığını fark etti; bir de ayak tabanlarının yürümekten nasır bağladığını.

Osmaniye’ye gizlice girdi. İlçe, Fransızların işgali altındaydı. Etraf mavi beyaz kırmızı renkli Fransız bayrakları ile komik şapkalı Fransız askerleri ile doluydu.

Niyazi gördüklerine canı sıkıldıysa da bu işgale karşı bir şeyler yapmış olmaktan dolayı mutluydu.

Eve vardığında kapıyı babası açtı. Hemen oğlunu içeri alarak sarıldı. Ardından da annesi... Sağ salım geri döndüğüne sevinmişlerdi.

Niyazi başından geçenleri tek tek anlattı. Önümüzdeki ayın dördünde gönüllü birliklerin bir olup düşmana saldıracaklarını bildirdi.

OSMANİYE'DE TEHLİKELİ GÖREV

Zaman bir su gibi akıp geçiyordu. Saldırı zamanı gelmişti.

Osmaniye'nin civarındaki köylerdeki ve ilçelerdeki millî kuvvetler Niyazi'nin taşıdığı mektuplarla haberleşmiş ve Fransızlara ani bir saldırıda bulunmuşlardı.

Bu ilk saldırıda Fransızlar kayıplar verdilerse de onları şehirden söküp atmak mümkün olmadı. İlerleyen dönemde zaman zaman yine bazı saldırılar olsa da Fransızların silah gücü karşısında istenilen netice elde edilemiyordu. Saldırılarından tam olarak başarı elde edilemese de ümitlerini kaybetmiyorlardı.

Pulcu Mehmed Efendi etrafındakilere "Bir Müslüman asla ümitsizliğe düşmez. Elinden gelen ne varsa yapar, sonra gerisini Allah'a bırakır. Biz de

memleketimizden bu Fransız alçaklarını atıncaya dek savaşıcağız." diyordu.

Bu arada iyi haberler gelmeye başladı. 1 Kasım 1919'da Adana Cephesi'ndeki Kuvâ-yı Milliye'nin komutanlığına Binbaşı Kemal Bey'in atanmasının ardından Fransızlar'a karşı mücadele şiddetlendi.

Pozantı ve Karaisalı'daki yiğitler Pozantı'yı işgal eden Fransız taburunu gizlice kuşatmış ve tamamını esir ederek işgali sona erdirmişlerdi. İşgalcilerin yakalanarak esir edildiği haberi herkesi sevince boğdu.

Osmaniye'de ise Fransızlar'ın işgali bir yıla yaklaşmıştı. İşgalciler saldırılardan dolayı oldukça sarılmışlardı. Türk kuvvetleri bölgeye gelen Hasan Paşa tarafından bir elde toplanmıştı. Artık düşman üzerine daha etkili taarruzlar yapabiliyorlardı. Düşmana saldırılar devam edecekti, ancak Fransızlar'ın durumu tam olarak bilinmiyordu.

Niyazi'ye yeni bir vazife daha çıkmıştı. Babası Pulcu Mehmed Efendi yapılacak vazifeyi akşam vakti oğlu ile paylaştı.

– Niyazi gel bakalım seninle konuşacaklarım var.

– Efendim baba.

– Şöyle karşıma otur.

Niyazi babasının tam karşısındaki mindere oturdu sırtını hasır yastığa dayadı.

Babası konuşmayı sürdürdü.

– Oğlum, şimdiye kadar mühim işler yaptın. Tehlikelere atılarak mektup getirip götürdün. O haberleşme ile Fransız'a büyük zayıat verdirildi. Lâkin işgal bitmedi. Şimdi sana bir vazife daha düşüyor.

– Tamam baba. Vatan için ne lâzımsa yaparım.

– Mektubu nereye götüreceğim?

Babası tebessüm etti.

– Ne mektubu Niyazi?

– Yeni vazife var dedin ya.

– Bu kez mektup yok oğlum. Yeni vazife mektup taşımaktan daha farklı ve daha tehlikeli.

– Nedir?

– Bugünlerde Fransızlar'a yeni bir saldırı daha yapılacak. Gönüllü birlikler, Fransızlar'ın elindeki silah ve cephane durumunu öğrenmemiz lazım diyorlar. Onların silahlarına göre tarruzu planlayacaklarmış. Benim de aklıma sen geldin.

– Cephanelikleri nerede?

– Ermeni kilisesinde. (Bugünkü Zafer Camii)

Bu vazife çok tehlikeli yapabilir misin oğlum?

– Tehlikenin ne ehemmiyeti var tabi ki yaparım baba.

Niyazi ertesi gün Ermeniler gibi giyinmeye çalıştı. Ayağında ham deriden bir çarık vardı. Eski çarığı çok uzun yol gittiğinden yırtılmıştı. Sırtına yamalarla kaplı bir kaput geçirdi.

Yavaş yavaş kilisenin yakınına gitti. Elinde evden aldığı bir avuç ceviz vardı. Onları aynı anda atarak yarış yaptırıyordu. Böylece dikkat çekmeden kiliseye girdi.

İçerde iki tane Fransız askeri vardı. Etraf loş haldeydi. Askerler Niyazi'nin içeri girdiğini fark ettiler. Niyazi kendisine bakıldığını görünce heyecanlandı ama hislerini hiç belli etmedi. Cevizlerle oynamayı sürdürdü.

Bu arada göz ucuyla cephane sandıklarını saydı. Namlu sayısından kaç tane top olduğunu öğrenmeye çalıştı. Yüze yakın tüfek gördü. Cephaneliğin yanındaki tel örgüler dikkatini çekti.

Eve döndüğünde gördüklerini babasına tek tek anlattı. Babası da Niyazi'nin anlattıklarını yazdığı mektuba tek tek kaydetti. Cephane sandıkları, tüfekler, toplar...

Bir ara Niyazi babasına dönerek,

– Baba, tüfekleri, topları ve cephaneleri anlamam da anlamadığım bir şey var.

– Nedir?

– Fransızlar, Ermeni kilisesinde makaralarca tel örgü yığmışlar onunla ne yapacaklar?

– Yapacaklarını söylemeye dilim varmıyor oğlum. O tel örgülerle yeni sınırlar çizecekler ve bizden aldıkları esirleri o dikenli teller arasına hapsedecekler.

Niyazi duyduklarından irkildi. Bir an önce Fransızlar'ı Osmaniye'den atmak gerekiyordu. Getirdikleri yüzlerce metrelik dikenli telleri kullanmalarına fırsat verilmemeliydi.

POSTA GÜVERCİNİ

Pulcu Mehmed Efendi, mektubunu tamamlayarak Küllü Köyü'ndeki Hasan Paşa'ya götürmesi için Niyazi'ye verdi.

Niyazi bir posta güvercini gibi yine yollara düştü ve gizlice Hasan Paşa'nın karargâhının yakınlarına geldi. Karargâha varmadan yanında iki Osmanlı askeri belirdi.

– Dur bakalım delikanlı nereye?

– Ben Pulcu Mehmed Efendi'nin oğlu Niyazi. Babam Hasan Paşa'ya mektup yazdı, onu getirdim.

– Buradan ilerisine gitmek yasak sen mektubu bize ver. Biz Hasan Paşa'ya veririz.

– Kusura bakmayın benim de emaneti sahibinden başkasına vermem yasak.

Askerler gelen çocuğun sesindeki kararlılığı görünce ısrar etmekten vazgeçtiler. Onu doğruca Hasan Paşa'nın yanına götürdüler. Kapıdaki asker içeri girerek bir misafirin geldiğini Hasan Paşa'ya haber etti. O da "İçeri alın." deyince Niyazi yarı açık kapıyı çaldı ve içeriden "Gel..." sesini duyunca içeri girdi.

Hasan Paşa odasındaki derme çatma ahşap masanın üzerine açtığı bir planı inceliyordu. Burnunun üzerindeki gözlüğün üstünden gelene baktı. Niyazi'yi görünce yüzündeki gerginlik birden kayboldu.

– Ben de misafir geldi denilince yaşlı başlı biri sandım. Bu kadar genç birini beklemiyordum. Buyur delikanlı.

– Ben Osmaniye'den geliyorum. Babam bu mektubu size gönderdi.

Sonra kuşağındaki mektubu Hasan Paşa'ya uzattı. Hasan Paşa mektubu yırtılmaması için yavaşça açtı.

Mektubu okuduktan sonra Niyazi'yle sohbete başladı.

– Bu istihbarat bilgileri güvenilir mi? Baban bu bilgileri nereden aldı?

– Elbette güvenilir kumandanım.

– Nereden biliyorsun?

– Çünkü bizzat ben gördüm.

Hasan Paşa, gözü pek delikanlıya hayretle baktı.

– Nasıl?

– Ermeni kılığında kiliseye gittim orada gördüklerimi babama anlattım, babam da size bu mektubu yazdı.

– Sen gördüklerini anlatsan yeterdi neden mektuba ihtiyaç duydunuz ki.

– Babam söz uçar, yazı kalır der, kumandanım.

– Tebrik ederim, büyük cesaret göstermişsin.

– Estağfurullah kumandanım. Sizin yaptıklarınız yanında benim yaptığımın ne ehemmiyeti var.

– Öyle deme. Sen bizim Osmaniye'deki gözü-müz oldun. Getirdiğin bilgiler o kadar çok işimize

yarayacak ki... Sağ olasın, var olasın, her daim bahtiyar olasın Niyazi.

– Siz sağ olun kumandanım. Bana müsaade...

– Müsaade Allah'tan. Babana selam söyle. Çok teşekkür ettiğimi bildir. Allah izin verirse yakında kış gelmeden zaferin haberi gelecek.

– İnşallah kumandanım.

– Yalnız seni bir ikramda bulunmadan göndermeyelim.

– Yok, kumandanım sağ olun. Yolcu yolunda gerek.

– Peki, o zaman haydi uğurlar ola.

Niyazi geri döndü.

Osmaniye'yi bir sessizlik kaplamıştı. Sokaklarda tek tük geçen Fransız arabaları da olmasa şehir sanki terk edilmiş gibiydi. Fırtına öncesi sessizlik denilen bir hâl vardı. Sessizlik yakında kopacak kıyametin habercisi gibiydi.

OSMANİYE'DE FIRTINA KOPUYOR

Niyazi evlerinin bahçesine çıktı. Komşuları olan arkadaşı Veysel'i gördü. Haftalardır görüşmeyen iki arkadaş hâl hatır sordular. Birbirleriyle hasret giderdiler.

Veysel bir ara,

– Topaç oynayalım mı, diye sordu.

Niyazi'nin canı sıkındı.

– Memleketimiz işgal altında ya; günlerdir oyun moyun nedir unuttum.

– İyi ya. Beraber oynarız.

– Hadi o zaman.

İki arkadaş bir müddet birlikte topaç çevirdiler. Kalın ipi doladıkları topacı hızla çekerek döndürüyorlardı. Topaç yerinde fırdönüyor sert toprağın

üzerinde küçük toz bulutları oluşturuyordu. Döndüğü yerlere de izini bırakıyordu.

Kısa oyunları Niyazi'nin annesinin sesiyle kesildi.

– Niyazi haydi içeri gel. Biliyorsun ortalık karışık, dışarıda fazla durmamak lazım.

– Tamam anne.

Veysel biraz daha oynamak istiyordu.

Niyazi:

– Veysel, anam haklı ne zaman ne olacağı belli olmaz. Babam bu zamanlarda en güvenli yerin evler olduğunu söylüyor. Ben gidiyorum. Hadi sen de oyalanma.

– İyi ama biz evde böyle mahpus gibi mi yaşayacağız.

– Hayır, babam "Bu günler sayılı günler. Allah'ın izniyle er veya geç topraklarımızı bu düşmanlardan temizleyeceğiz." diyor. Babam öyle diyorsa öyle olur.

– Haklısın.

– Haydi Allah'a emanet ol Veysel. İnşallah seninle daha çok oynarız.

– İnşallah Niyazi.

– Niyazi eve girdi, annesi kapıyı kapatıp arkadan sürgüledi. Hava kararmaya başlayınca da evin pencerelerinin dış kapaklarını kapattı.

Birkaç gün sonra Niyazi'den aldıkları bilgilerden de faydalanan kuvvetler Fransızlar'a karşı büyük bir taarruza başladılar. Bütün millî kuvvetler hep birlikte Fransızlar'ın karşısına dikildiler.

Birlikten kuvvet doğdu.

Günlerce haftalarca çatışmalar sürdü. Osmaniye semalarından ne silah sesi kesildi ne barut kokusu.

Karaçay mı daha hızlı akıyordu, günler mi daha çabuk geçiyordu bilinmez. Niyazi Karaçay'ın sessizce akışının ardından şelaleden aşağı büyük gürültüyle düşüşünü hatırladı. İnsanlar da nehirlere benziyordu. Sakin sakin yaşarken memleketlerinin işgal edilmesi ile ezanlarının susturulması ile birden aslan kesiliyorlardı; tıpkı şelalesini bulan Karaçay gibi... Tıpkı düşmana haykıran Osmaniye gibi...

Niyazi de ailesi de günlerce evlerinden dışarı adım atamadılar. Sokaklarda, patlama sesi eksik

olmuyordu. Osmaniye'nin üstünü duman bulutu kaplamıştı. Günlerce düşman işgalinin bitmesi için dua etti. Arada taş evlerinin duvarına mermiler isabet ediyordu. Sanki duvara çivi çakılıyor gibi bir ses duyuluyor ardında da mermi vınlayarak sekiyordu.

Niyazi korkudan tir tir titreyen kız kardeşine döndü.

– Tasalanma Gülnihal, bunlar mermi, bizim evimiz küçük olduğundan daha az mermi isabet eder. Hem de taştan yapıldığı için mermi isabet etse de bir şey olmaz inşallah, dedi.

Kardeşi biraz rahatlamış, titremesi sona ermişti.

Babası elinde eski bir tüfekte kapıda bekliyordu. Duyduğu her tıkırtıya kulak kabartıyordu.

Annesi evde bulunan üç beş parça yiyeceklerle bir yemek hazırlamıştı. Yemek denilen de kurumuş yufka kırıntılarından yapılan "öfelemeç"ten başka bir şey değildi. Dışarı çıkmaya imkân yoktu, bu yüzden eldekileri iktisatlı kullanmak gerekiyordu. Sofradan doyararak kalkmak mümkün değildi.

Niyazi anne ve babasının yemek yemediklerini fark etti.

– Siz niye bir şey yemiyorsunuz?

Babası elindeki tüfeği gösterdi,

– Ben nöbetteyim evlâdım. Nöbet başındayken yemek yenir mi? Hem de oruç tutuyorum.

Niyazi bu sefer annesine sordu.

– Anne peki sen?

– Ben de orucum yavrum, siz yemeğinizi yiğın.

Ramazan ayı geçeli üç ay olmuştu. Niyazi anne ve babasının neden oruç tuttıklarını çok iyi biliyordu. Evdeki malzeme bitme noktasına gelmişti. Fedakâr anne baba kendileri aç durmaya razı oluyor, çocuklarını yediriyordu. Hem de sürekli dua ediyorlar, düşmanın topraklarından atılacağı günü bekliyorlardı.

Bir ara Gülnihal sızlanmaya başladı.

– Anne, neden hep aynı şeyleri getiriyorsun? Ben farklı yemekler yemek istiyorum. Eskisi gibi içli köfte yemek istiyorum. Mantı istiyorum. Sarma, dolma istiyorum.

Annesi Gülnihal’in sözlerine çok üzüldü. Sağını okşadı.

– Canım kızım elimizde ancak bunlar var. Şu günler geçsin ben sana yine güzel yemekler yaparım inşallah.

– Bana ne... Ben şimdi istiyorum.

Babası küçük kızının inadını biliyordu. Bu yüzden bir şey söylemedi. Niyazi ise Gülnihal'in yaptığı huysuzluktan rahatsız oldu.

Onu bir kenara çekti ve sessizce konuşmaya başladı.

– Neden böyle davranıyorsun Gülnihal?

– Ben sadece eskisi gibi iyi yemekler yemek istiyorum ağabey.

– Peki, şimdi eskisi gibi bir hayat yaşıyor muyuz?

– Hayır.

– Neden?

– Çünkü düşmanlar burayı işgal etti.

– Tamam, işte her şeyi biliyorsun. Her şeyin farkındasın. O düşmanlar gitmeden bizim iyi yemekler yememiz mümkün değil. Biraz dişimizi sıkmamız, sabretmemiz lazım. Baksana annem de babam da sırf biz yiyelim diye bir şey yemeyip oruç tutuyor.

Gülnihal sustu ve bir daha yemekler için huysuzluk etmedi.

Niyazi'nin aklında kilisede gördüğü dikenli teller vardı. İçinden "Allah'ım düşmanların o telleri kullanmasına fırsat verme." diye dua etti.

Osmaniye'de sararan yapraklar güz rüzgârıyla etrafa savrulurken bir yandan da Türk taarruzu düşmanı sağa sola savuruyordu.

Sabahın seherinde de silah sesi geliyordu, güneşin batmasında da... Artık tüfek seslerine alışmışlardı, arada patlayan top sesleri yüreklerini ağızlarına getiriyordu. Evlerin camları kırılacak gibi sallanıyordu. Gece olunca artık kandil yakmıyorlardı. Bazı gecelerde ise şehir zifiri karanlıkta kayboluyordu. Dolunay zamanlarında gök gürültüsü gibi top mermileri havan mermileri patlıyordu. Mahalle aralarında çatışmalar sürüyordu. Bazen de evlerden işgalcilere karşı ateş açıldığı oluyordu. Düşmanlar bunun üzerine evlere de ateş açmaya başladılar. Masum insanlar bu ateş altında can veriyordu.

Türk tarafının silahları tüfeklerden ibaretti. Topları yoktu. Bu yüzden patlayan her top mermisi âdeta Mehmetçiğin zor durumda kaldığının habercisi gibiydi.

İlk zamanlar artan top sesleri ilerleyen günlerde hafifledi daha sonra da kesildi. Günlerce çatışmalar sürdü. Adım adım sokak sokak çarpışmalar devam etti. Niyazi'den aldıkları haberlerle birbirleriyle irtibatlı olan kuvvetler, yine Niyazi'nin getirdiği istihbaratla taarruz planlarını hazırlıyorlardı.

1920'nin aralık ayına geldiklerinde rüzgârın kor alevi artırması gibi çarpışmaların da şiddeti arttı.

Fransızlar karşılarında çetin ceviz olduğunun farkındaydı. Güneyin iyi niyetli yiğit insanları topraklarını Fransız'a bırakmaya niyetli değildi. Tarsus ve Adana'nın Fransız'ı topraklarından atmasından üç gün sonra Osmaniye'den de düşman tamamen temizlendi.

Düşmanların silâhlarını sakladıkları ve tellerini yerleştirdikleri kilise Zafer Camii oldu. Niyazi gittiği ilk cuma namazında daha evvel burada gördüğü manzarayı hatırlıyor ve kurtuldukları için şükrediyordu.

BU KİTAPLA İLGİLİ NOTLARIM

